

Recursos socials per a persones amb **Alzheimer** i familiars

fundació
pasqual
maragall

EN COL·LABORACIÓ AMB:

COL·LEGI OFICIAL
DE TREBALL SOCIAL
DE CATALUNYA

IMPACTE SOCIAL DE L'ALZHEIMER

Malauradament, a dia d'avui encara **no disposem de cap medicament per curar o aturar la malaltia d'Alzheimer.**

La progressiva discapacitat de les persones afectades i la dedicació que requereixen per part dels cuidadors i cuidadores converteixen aquesta malaltia en **una de les principals causes de dependència de la nostra societat.**

L'ALZHEIMER EN DADES

La **malaltia** afecta prop de **800.000 persones** a Espanya.

La **família** s'ocupa de la **cura de l'afectat** en el **80%** dels casos.

El **cost econòmic** per pacient, **27.000 € /any**, l'assumeixen les **famílies** en la pràctica totalitat.

A la **Fundació Pasqual Maragall** investiguem per prevenir la malaltia i oferim suport terapèutic als cuidadors perquè puguin millorar el seu benestar.

ORIENTACIÓ SOBRE ELS RECURSOS

Després de rebre el diagnòstic, molts afectats i familiars us pregunten: i ara què?

Una vegada contestats els dubtes mèdics, us recomanem que us dirigiu a un treballador o treballadora social per poder conèixer els serveis que teniu a la vostra disposició per afrontar la malaltia i beneficiar-vos-en.

El **treballador social** us orientarà sobre els recursos disponibles i us acompanyarà durant tot el procés, adaptant-se a les noves necessitats que us vagin sorgint. És important que no ajorneu gaire la visita, ja que us ajudarà a planificar tràmits com els **ajuts de la Llei de la dependència**, i a decidir, per exemple, quan és el millor moment per considerar una **tutela**, la **incapacitació** o un **canvi de titularitat dels comptes**.

ON PUC TROBAR EL TREBALLADOR SOCIAL?

- ✓ Als serveis socials del vostre ajuntament
- ✓ Als centres d'atenció primària (CAP)
- ✓ A les associacions de familiars de malalts d'Alzheimer

LA LLEI DE LA DEPENDÈNCIA

La Llei preveu uns serveis i unes prestacions per garantir la igualtat en el dret de la ciutadania a la promoció de l'autonomia personal i l'atenció a les persones en situació de dependència.

* CONCEPTES BÀSICS DE LA LLEI

Autonomia

Capacitat de controlar, afrontar i prendre, per iniciativa pròpia, decisions personals sobre com viure i desenvolupar les activitats bàsiques de la vida diària.

Dependència

Estat de caràcter permanent en què es troben les persones que, per raons derivades de l'edat, la malaltia o la discapacitat, i lligades a la falta o pèrdua d'autonomia física, mental, intel·lectual o sensorial, necessiten l'atenció d'una altra persona o ajuda important per realitzar activitats bàsiques de la vida diària.

COM DEMANAR-LA

EL TREBALLADOR SOCIAL ET POT ASSESSORAR

Us recomanem que acudiu als **serveis socials municipals** o als **centres d'atenció primària de salut**, on un treballador social podrà valorar la vostra situació, i orientar-vos sobre els tràmits a seguir. També podeu rebre informació al 012.

QUAN DEMANAR-LA?

És recomanable acudir al treballador social abans d'esperar que la malaltia avanci més, per tal de poder planificar la gestió de futurs tràmits.

REQUISITS

- Trobar-se en situació de dependència estable, és a dir, en una situació no reversible.
- Residir a Catalunya o a la comunitat autònoma on se sol·liciti l'ajut, i haver residit durant 5 anys, i en els 2 últims anys consecutius, a territori espanyol.

SOL·LICITUD

La sol·licitud pot ser presentada per la persona malalta, un familiar, el representant legal o les administracions públiques. Caldrà emplenar un formulari i adjuntar dades personals i administratives, i un informe mèdic específic per tal de poder planificar la gestió de futurs tràmits.

 treballiaferssocials.gencat.cat

Inici > Tràmits > Formularis i documentació
> Persones amb dependència > Formularis i documentació per a persones físiques

GRAUS DE DEPENDÈNCIA

VALORACIÓ

Per determinar la situació de dependència i la necessitat d'ajut d'una altra persona per realitzar les activitats bàsiques de la vida diària, es valorarà:

- L'ús de productes de suport incorporats (per exemple, cadires a la dutxa o una cadira de rodes).
- L'entorn físic de l'edifici i el barri on viu la persona, per detectar barreres o facilitadors.
- La realització d'activitats dins i fora del domicili, tenint en compte si les desenvolupen amb iniciativa, coherència, orientació, control físic i sense posar-se en risc.

DETERMINACIÓ DEL GRAU

Un cop realitzada la valoració, es determinarà el grau:

- **Grau I: dependència moderada.**
La persona necessita ajuda per a diverses activitats bàsiques de la vida diària, almenys una vegada al dia, o té necessitats d'ajuda intermitent.
- **Grau II: dependència severa.**
La persona necessita ajuda per a diverses activitats bàsiques de la vida diària dues o tres vegades al dia, però no requereix la presència permanent d'una persona cuidadora.
- **Grau III: gran dependència.**
La persona necessita ajuda per a diverses activitats bàsiques de la vida diària unes quantes vegades al dia, així com la presència indispensable i contínua d'una altra persona.

RESOLUCIÓ

VALORACIÓ DEL GRAU

El grau de dependència només el pot determinar l'Administració pública. Un equip del Servei de Valoració de la Dependència visitarà el domicili habitual de la persona per fer-ne la valoració. A l'hora de dictar el grau s'avaluaran:

- Els informes de salut aportats.
- L'entrevista al domicili.
- L'observació i la comprovació directa.
- Els resultats obtinguts al Barem de valoració de la dependència.

REVISIÓ DEL GRAU

El grau de dependència es pot revisar a instància de la persona afectada, els seus representants o l'Administració per dos motius:

- Millora o empitjorament de la situació.
- Per noves patologies.

PROGRAMA INDIVIDUAL D'ATENCIÓ

Una vegada dictaminat el grau de dependència, els serveis socials públics d'atenció primària o dels centres residencials elaboraran, conjuntament amb la persona dependent o els seus representants, un programa individual d'atenció (PIA), i proposaran la prestació de servei i/o econòmica, tenint en compte les necessitats de la persona, l'entorn familiar i social, i la disponibilitat dels serveis. La decisió última correspon al professional i a l'Administració pública.

PRESTACIONS A LA DEPENDÈNCIA

Una vegada obtingut el reconeixement oficial de la situació de dependència, es poden accedir a dos tipus de prestacions: de serveis i/o econòmiques.

Serveis

- Servei de prevenció de dependència i promoció de l'autonomia
- Teleassistència
- Atenció social domiciliària
- Centres de dia
- Serveis residencials en diferents modalitats
- Formació i acompanyament a les persones cuidadores

Econòmiques

- Prestació vinculada a un servei (atenció domiciliària, centres de dia o residència)
- Prestació al cuidador no professional
- Prestació d'assistent personal

Per calcular els imports de les prestacions econòmiques i la participació en el finançament dels serveis es té en compte la capacitat econòmica de la persona dependent.

RECURSOS SOCIALS

És convenient conèixer els principals recursos disponibles per millorar la qualitat de vida de les persones amb Alzheimer i els seus familiars.

Servei d'atenció domiciliària

Poden incloure dos tipus d'ajuda: atenció de les necessitats de la llar (neteja, preparar els àpats, rentar la roba, etc.) i de la cura personal (higiene, vestir-se i desvestir-se, etc.). Es pot complementar amb altres serveis de tecnologies de suport, com són telealarma, teleassistència i altres productes de suport (mobilitat, transferències, etc.).

Aquest servei permet mantenir la persona autònomament al seu domicili durant un temps, millorant-ne la qualitat de vida.

Centres de dia

Ofereixen acolliment diürn amb l'objectiu d'afavorir la recuperació i el manteniment de l'autonomia personal i social, mantenir la persona en el seu entorn personal i familiar en les millors condicions i proporcionar suport a les famílies. Poden incloure serveis de manutenció, transport, seguiment mèdic i fisioteràpia, d'entre d'altres. Per accedir-hi cal tenir reconegut un grau de dependència.

Centres residencials

Ofereixen allotjament, manutenció, acolliment, convivència, suport personal i atenció especialitzada permanent (i en ocasions, també temporal). Per accedir a les residències públiques cal tenir reconegut un grau II o III de dependència i donar-se d'alta a la llista d'espera, com a màxim de tres residències. Cal tenir en compte que la llista d'espera pot superar els 3 anys. En cas de no disponibilitat de serveis públics, es pot sol·licitar una prestació econòmica vinculada al servei, sempre que el centre proveïdor del servei estigui acreditat a Catalunya pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

Centres sociosanitaris especialitzats

Presten atenció especialitzada, sanitària i social de mitjana i llarga durada per a persones que pateixen malalties cròniques que produeixen discapacitat o malalties en fase terminal. El seu personal està format per un equip sanitari i social interdisciplinari. L'accés al servei, des del domicili, és mitjançant la valoració de l'equip d'atenció primària dels CAP de salut.

Més informació sobre els grups terapèutics

TRUQUEU AL
93 326 31 94

ESCRIVIU A
cuidadors@fpmaragall.org

O VISITEU LA WEB
www.fpmaragall.org

DEIXEU LES VOSTRES DADES AL FORMULARI DE L'APARTAT RECERCA/GRUPS TERAPÈUTICS

Grups terapèutics per a cuidadors

Els cuidadors de persones amb la malaltia d'Alzheimer han d'aprendre a cuidar el malalt, però també a cuidar-se ells mateixos. Molts cuidadors poden presentar problemes físics i/o psicològics, com depressió, ansietat o sensació de sobrecàrrega.

Per evitar aquests problemes de salut, trencar l'aïllament i facilitar-los que

puguin compartir vivències i emocions, a la Fundació Pasqual Maragall portem a terme regularment grups terapèutics per a cuidadors no professionals.

Els grups terapèutics estan dirigits per un psicoterapeuta que, en diferents sessions grupals, dota els cuidadors d'eines que els permetin comprendre la malaltia, millorar l'atenció que donen al malalt d'Alzheimer i, sobretot, millorar el propi benestar. La metodologia dels grups terapèutics de la Fundació Pasqual Maragall ha estat validada científicament.

Grups de 10 cuidadors principals no professionals.

14 sessions de 90 minuts, una per setmana.

Sessions posteriors de seguiment mensual.

Programa gratuït.

Unitats de descans per al cuidador

És un servei de residència temporal per al malalt d'Alzheimer, que facilita un període de descans al cuidador. Aquest servei es pot donar per vacances, però també per cobrir situacions específiques com malaltia o intervenció quirúrgica del cuidador, maternitat, motius laborals, trasllats, etc. És un servei que també està previst com a prestació de la Llei de la dependència.

Associacions de familiars

Les associacions de familiars de persones amb la malaltia d'Alzheimer treballen per oferir suport i serveis a les famílies i afectats. A la pàgina web de la Confederació Espanyola d'Alzheimer (CEAFA), www.ceafa.es, podreu trobar un llistat amb les associacions d'arreu d'Espanya. L'entitat aglutina més de 300 associacions locals amb més de 83.000 socis directes i prop de 4.000 treballadors que atenen cuidadors i malalts. També

podeu consultar la web de la Federació d'Associacions de Familiars de Malalts d'Alzheimer a Catalunya: www.fafac.cat.

Us recomanem que acudiu a l'associació més propera al vostre domicili, ja que la majoria tenen treballadors socials que també us podran orientar sobre els recursos disponibles i les activitats que organitzin. D'entre els serveis que ofereixen les associacions, hi ha suport psicològic i jurídic, grups d'ajut mutu, xerrades, cursos, vacances terapèutiques per a persones amb demència, excursions, grups de suport al cuidador, tallers de memòria i de psicoestimulació, musicoteràpia, etc.

Altres recursos

A banda de les associacions de malalts, a Catalunya i al conjunt de l'Estat hi ha entitats i fundacions que ofereixen serveis a les persones amb Alzheimer i els seus familiars, com la Fundació Pasqual Maragall: www.fpmaragall.org.

NECESSITEU ASSESSORAMENT?

Cada persona malalta d'Alzheimer i cada família és un món. Per això, la millor manera per afrontar-la, beneficiar-vos dels recursos disponibles i planificar-ne l'ús és rebre atenció personalitzada.

Busqueu l'ajuda d'un treballador o treballadora social.

El treballador social també us pot donar consells per afrontar **dificultats o noves situacions socials** derivades de la malaltia, com el canvi de rols en el nucli familiar.

COL·LEGI OFICIAL
DE TREBALL SOCIAL
DE CATALUNYA

**fundació
pasqual
maragall**
PER UN FUTUR
SENSE ALZHEIMER

Fundació Pasqual Maragall
Wellington, 30
08005 Barcelona

93 316 09 90
cuidadors@fpmaragall.org

www.fpmaragall.org